

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 10434 ☎210 88 14 922 ☎210 88 15 393 ✉info@omed.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 54626 ☎2310 517 128 ☎2310 517 119

Προς:

- 1. Πανελλήνιο Σωματείο Τουριστικών Συνοδών**, Φιλελλήνων 3, Αθήνα.
- 2. Πανελλήνια Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Τουρισμού**, Λεωφ. Συγγρού 1 & Αθαν. Διάκου 20, 117 43 Αθήνα.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

15/2010

Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των τουριστικών συνοδών που εργάζονται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας

(Πράξη Κατάθεσης Υπ. Εργασίας και Κοιν. Ασφάλισης: 6/30-4-2010)

1. Με την αρ. πρωτ. 05/1.2.2010 αίτησή της προς τον Ο.ΜΕ.Δ. το **Πανελλήνιο Σωματείο Τουριστικών Συνοδών**, όπως εκπροσωπείται νόμιμα, ζήτησε την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, *για την ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των Τουριστικών Συνοδών που εργάζονται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας*, επειδή οι απευθείας διαπραγματεύσεις και η διαδικασία της μεσολάβησης, που διεξήχθη μεταξύ αυτού και της **Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Επιχειρήσεων Τουρισμού**, νόμιμα εκπροσωπούμενης δεν οδήγησαν σε κατάρτιση Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, μολονότι κατά την διαδικασία μεσολάβησης και διαιτησίας διεξήγοντο παράλληλα και απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών.
2. Την 8.2.2010 η **Μαρία Ντότσικα** αναδείχθηκε διαιτητής με κλήρωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 4 του Ν. 1876/90 και τους Κανονισμούς του Ο.ΜΕ.Δ.
3. Την 10.2.2010 ανέλαβα τα καθήκοντά μου και με έγγραφη πρόσκλησή μου (αρ. πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ. 249/10.2.2010) κάλεσα τα μέρη σε κοινή συνάντηση για την 23.2.2010 για να εκθέσουν τις απόψεις τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο

άρθρο 16 παρ. 5 και 15 παρ. 5 του Ν. 1876/90. Κατά τη συζήτηση παραστάθηκαν νόμιμα μόνον οι εκπρόσωποι του **Πανελληνίου Σωματείου Τουριστικών Συνοδών**, που ανέπτυξαν την ανάγκη έκδοσης διαιτητικής απόφασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αίτηση παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης, ενώ οι εκπρόσωποι της **Πανελληνίας Ομοσπονδίας Επιχειρήσεων Τουρισμού**, αν και κλήθηκαν νόμιμα δεν προσήλθαν.

Το μόνο θέμα, που τέθηκε προς διαπραγμάτευση από την εργατική πλευρά είναι η αύξηση των βασικών αμοιβών σε ποσοστό 5,5% από 1.6.2009 και 5,5% από 1.1.2010 και η επιβεβαίωση της διατήρησης σε ισχύ των λοιπών όρων της ΔΑ10/2008. Διευκρινίσθηκε δε ότι, είναι αναγκαία να διατηρηθεί η υφισταμένη πρακτική της κωδικοποιημένης διατύπωσης όλων των ισχυόντων όρων στην νέα συλλογική ρύθμιση.

Κατόπιν των ανωτέρω

και ενόψει της σαφούς αδυναμίας των μερών να καταλήξουν σε συμφωνία έλαβα υπόψη μου τα ακόλουθα:

- 1.** Την από 18.11.2009 πρόσκληση σε διαπραγματεύσεις του Πανελληνίου Σωματείου Τουριστικών Συνοδών, με δήλωση καταγγελίας της ΔΑ 10/2008 για την ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των Τουριστικών Συνοδών που εργάζονται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας, που επιδόθηκε νόμιμα στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Τουρισμού.
- 2.** Την αρ. πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ.133/11.12.209 αίτηση στον Ο.ΜΕ.Δ. του Πανελληνίου Σωματείου Τουριστικών Συνοδών για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης για την ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των τουριστικών συνοδών που εργάζονται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας.
- 3.** Την με αρ. πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ 12/21.1.2010 έκθεση άρνησης μεσολάβησης του Μεσολαβητή Κωνσταντίνου Παπαδημητρίου προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.ΜΕ.Δ. με την ανακοίνωσε την **άρνησης μεσολάβησης** της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Επιχειρήσεων Τουρισμού, λόγω της μη προσέλευσης στην διαδικασία μεσολάβησης, στην οποία είχε κληθεί νόμιμα με την υπ' αρ πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ. 50/13.1.2010, γεγονός που καταχωρήθηκε στο Πρακτικό Μεσολάβησης της 20.1.2010 από τον Μεσολαβητή.
- 4.** Το υπ' αρ. πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ 128/25.1.2010 έγγραφο, που επιδόθηκε νόμιμα και με το οποίο ανακοινώνεται στο Πανελλήνιο Σωματείο Τουριστικών Συνοδών και την

Πανελλήνια Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Τουρισμού η άρνηση μεσολάβησης του Πανελληνίου Σωματίου Τουριστικών Συνοδών.

- 5.** Την αριθ. πρωτ. 05/1.2.2010 αίτηση του Πανελληνίου Σωματίου Τουριστικών Συνοδών για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, που υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 β του Ν.1876/1990.
- 6.** Τις προτάσεις της εργατικής πλευράς, όπως αναφερθήκαν στην κοινή συνάντηση της 23.2.2010 και την διευκρίνιση ότι το κύριο έργο των συνοδών σε ποσοστό περίπου 70% είναι η συνοδεία τουριστών από την Ελλάδα στο εξωτερικό.
- 7.** Το αρ. πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ. 383/25.2.2010 Υπόμνημα του Πανελληνίου Σωματίου Τουριστικών Συνοδών και την ορθή επανάληψη αυτού αρ. πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ. 759/27.4.2010, με το οποίο περιόρισαν την πρότασή τους για χορήγηση αυξήσεων επί των αποδοχών των εργαζομένων ποσοστού 3% από 18.11.2009 και 3% από 1.1.2010. Επισημαίνουν δε ότι: **α)** οι ισχύουσες αμοιβές βασίζονται στην ΔΑ 10/2008, που ισχύει από την 18.1.2008, **β)** οι ΣΣΕ των ξεναγών Αθηνών, δηλαδή συναφούς επαγγέλματος, με την από 31.3.2008 ΣΣΕ προέβλεψε αύξηση 5% για το έτος 2009 και για το έτος 2010 2,5% και **γ)** οι καταβαλλόμενες αμοιβές των εργαζομένων υπερβαίνουν μέχρι και 50% τις προβλεπόμενες από την ΔΑ 10/2008.
- 8.** Την ΔΑ 10/2008 για την ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των τουριστικών συνοδών που εργάζονται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας, η οποία κατατέθηκε από τον Διαιτητή την 20.5.2008 με χρόνο έναρξης ισχύος την 18.1.2008 καθώς και τις προϊσχύουσες αυτής συλλογικές ρυθμίσεις, δηλαδή την ΔΑ 18/2007, ΔΑ 56/2005, ΔΑ 5/2004.
- 9.** Την μέση αύξηση του ΔTK του έτους 2009 (ανακοίνωση της ΕΣΥΕ της 11.1.2010) για το έτος 2009 (Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2010), που ήταν 1,2% και τον εκτιμώμενο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή για το 2010 που είναι 3% σύμφωνα με την Έκθεση της Τράπεζας Ελλάδος της 22.3.2010 «Νομισματική Πολιτική 2009-2010».
- 10.** Το ποσοστό της ετήσιας αύξησης των βασικών μισθών των εργαζομένων για το έτος 2009 με βάση της ΕΓΣΣΕ της 2.4.2008 (Πρ. Κατ. 13/18.4.2008), που είναι 5,5% από 1.5.2009, ενώ για το έτος 2010 η συλλογική διαπραγμάτευση της ΕΓΣΣΕ βρίσκεται σε εξέλιξη.
- 11.** Το γεγονός ότι η εργατική πλευρά μη έχοντας κινήσει διαδικασία διαπραγματεύσεων σχετικά άμεσα μετά την συμπλήρωση έτους από την έναρξη

ισχύος της ΔΑ10/2008, οδηγεί στην εύλογη κρίση ότι για το έτος 2009 οι νόμιμες αποδοχές των συνοδών ήταν κατ' αρχήν ικανοποιητικές.

- 12.** Την παρούσα διεθνή οικονομική κρίση που πλήττει τον τουρισμό της Ελλάδας ¹ αλλά και την ιδιαίτερα σοβαρή οικονομική κρίση της ελληνικής οικονομίας που συνεπάγονται περιορισμένες δυνατότητες κερδοφορίας των τουριστικών επιχειρήσεων, που απασχολούν τουριστικούς συνοδούς. Επομένως είναι εύλογη από την 18.11.2009 η αύξηση των αποδοχών και λοιπών αποζημιώσεων, που καταβάλλονται στους συνόδους με βάση την ΔΑ 10/2008 σε ποσοστό περί το 2,5% με μερική στρογγυλοποίηση των δεκαδικών αριθμών. Η αύξηση αυτή εκτιμάται ότι δεν θα προκαλέσει ουσιαστική αύξηση του κόστους εργασίας αφού οι καταβαλλόμενες αποδοχές υπερβαίνουν τις προβλεπόμενες από την ΔΑ 10/2008, όπως δήλωσαν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων με το αρ πρωτ. Ο.ΜΕ.Δ. 759/27.4.2010 έγγραφό τους.
- 13.** Την ανάγκη να ρυθμισθούν οι όροι αμοιβής και εργασίας με διαιτητική απόφαση, αφού εξαντλήθηκε κάθε προσπάθεια επίτευξης συλλογικής σύμβασης εργασίας με συλλογική διαπραγμάτευση μεταξύ του Πανελληνίου Σωματίου Τουριστικών Συνοδών και της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Επιχειρήσεων Τουρισμού, λόγω πλήρους άρνησης της Πανελλήνιας Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Τουρισμού να συμμετάσχει στις απευθείας διαπραγματεύσεις, αλλά και σε αυτές της μεσολάβησης και διαιτησίας .

η α π ό φ α σ ή μ ο υ

έχει ως εξής

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

Στους όρους της απόφασης αυτής υπάγονται οι τουριστικοί συνοδοί, που παρέχουν τις υπηρεσίες τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε τουριστικές επιχειρήσεις όλης της χώρας.

Άρθρο 2

Αντικείμενο εργασίας – Ειδικότερα καθήκοντα

Αντικείμενο της εργασίας του τουριστικού συνοδού είναι η συνοδεία, φροντίδα, διεκπεραίωση και η σωστή πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου προγράμματος

---

¹ **ΒΗΜΑ της Κυριακής** 11.4.2010 Β3 35 άρθρο με τίτλο {Λιγότεροι ξένοι τουρίστες «κουμπωμένοι» και οι έλληνες. Αναλυτές εκτιμούν ότι η μείωση στα έσοδα του τουρισμού εφέτης θα φθάσει ως το 9%}

εκδρομής, όπως αυτό έχει δοθεί γραπτώς από τον εργοδότη – τουριστική επιχείρηση στον τουριστικό συνοδό και στους εκδρομείς τουρίστες.

Ειδικότερα ο τουριστικός συνοδός συνοδεύει ομάδες τουριστών, κατά τη διάρκεια των ταξιδιών τους, είτε αεροπορικώς, είτε οδικώς, είτε ακτοπλοϊκώς, εντός ή εκτός των ελληνικών συνόρων, καθώς επίσης και κατά τη διάρκεια μεταφοράς των τουριστών (transfers), από και προς τα αεροδρόμια, λιμάνια, σταθμούς, από και προς τα ξενοδοχεία ή τα εστιατόρια. Δίνει τις γενικές απαραίτητες ενημερωτικές πληροφορίες, μεταφράζει τους τοπικούς ξεναγούς, όταν αυτό είναι αναγκαίο και βοηθά τους τουρίστες στην επίλυση των προβλημάτων που αυτοί, τυχόν, αντιμετωπίζουν.

Είναι αποκλειστικά υπεύθυνος, για την εκτέλεση του ταξιδιωτικού προγράμματος της ομάδας των τουριστών εκτός Ελλάδος. Ενεργεί σύμφωνα με το γραπτό κείμενο του προγράμματος, της συγκεκριμένης ομάδας τουριστών (group) και τις γραπτές ειδικές οδηγίες του εργοδότη και ρυθμίζει όλα τα σχετικά με το ταξίδι ζητήματα (ρυθμίσεις αεροπορικών πτήσεων, οδικών και ακτοπλοϊκών μετακινήσεων, διελεύσεων, διανυκτερεύσεων, γευμάτων, σταθμεύσεων, διαλειμμάτων κ.λ.π.).

Στα εντός της Ελλάδας ταξίδια διεκπεραιώνει όσα αφορούν τα ταξίδια, σύμφωνα με τις γραπτές εντολές του εργοδότη.

Σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή για σπουδαίο λόγο, με εντολή του εργοδότη, ο τουριστικός συνοδός, μπορεί να μεταβάλλει το πρόγραμμα της ομάδας τουριστών (group), για την καλύτερη διεκπεραίωση του ταξιδιού. Η εντολή αυτή γνωστοποιείται εγκαίρως, με fax στον τουριστικό συνοδό, στο σημείο που αυτός βρίσκεται, κατά την πραγματοποίηση της αλλαγής ή άλλως, εφόσον το group είναι καθ' οδόν, άμεσα στον πρώτο προγραμματισμένο σταθμό του ταξιδιού, μετά την πραγματοποίηση της αλλαγής, ώστε να ενημερώνεται έγκαιρα αυτός και οι τουρίστες, για τις αλλαγές.

Η εργασία του τουριστικού συνοδού αρχίζει με την προσέλευσή του στον προκαθορισμένο τόπο παραλαβής της ομάδας των τουριστών και την έναρξη της εκδρομής και λήγει με την επιστροφή αυτών στον καθορισμένο τόπο, όπως αυτοί προσδιορίζονται στη σχετική συμφωνία με τον εργοδότη.

Ο εργοδότης ενημερώνει τον τουριστικό συνοδό, για την έναρξη της εκδρομής, τουλάχιστον έξι (6) ημέρες πριν την αναχώρηση.

Σε περίπτωση που ο τουριστικός συνοδός υποχρεούται να μεταβεί σε άλλο, εκτός της έδρας του, τόπο, για παραλαβή και παράδοση της ομάδας των τουριστών, τότε στο χρόνο εργασίας του συνυπολογίζεται και ο χρόνος αυτός μετάβασης και επιστροφής.

Ο τουριστικός συνοδός διανυκτερεύει, κατά τη διάρκεια των εντός και εκτός Ελλάδας ταξιδιών, σε μονόκλινο δωμάτιο του ιδίου ξενοδοχείου, που διανυκτερεύει και η ομάδα των τουριστών.

Σε ταξίδι ή εκδρομή με πλοίο, στην οποία προβλέπεται διανυκτέρευση, ο τουριστικός συνοδός διανυκτερεύει σε δίκλινη καμπίνα μόνο με τον οδηγό, εφόσον είναι του ιδίου φύλου και όχι με άλλους τουρίστες της ομάδας ή τρίτους.

Άρθρο 3 **Καθορισμός βασικών αμοιβών**

α. Συνοδεία

Για συνοδεία ομάδας τουριστών έως 50 άτομα καταβάλλεται στον τουριστικό συνοδό αμοιβή **83,50 ΕΥΡΩ**. Για εργασία πλέον των οκτώ ωρών ημερησίως καθώς και για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες καταβάλλεται η νόμιμη αποζημίωση. Για κάθε άτομο πλέον των 50 που προστίθεται στην συνοδευμένη ομάδα τουριστών, η εν λόγω αμοιβή προσαυξάνεται σε ποσοστό 1% ανά προστιθέμενο άτομο στη συνοδευμένη ομάδα τουριστών.

β. Transfers

Η εντός της Ελλάδας συνοδεία, μόνο με σκοπό τη μετακίνηση τουριστών (Transfer) από το χώρο της άφιξής τους (αεροδρόμιο, λιμάνι κλπ) μέχρι το χώρο κατάλυσής τους ή μετεπιβίβασής τους, αμειβεται ως ακολούθως:

- 1.** Για transfers μέχρι 20 άτομα **27 ΕΥΡΩ**
- 2.** Για transfers από 20 άτομα και άνω **40 ΕΥΡΩ**.
- 3.** Για transfers νυκτερινό (10 μ.μ. έως 6 π.μ.), ανεξαρτήτως ατόμων **58,50 ΕΥΡΩ**

Οι παραπάνω αμοιβές καταβάλλονται στον τουριστικό συνοδό εντός πενθημέρου από της επιστροφής ή της λήξεως του ταξιδιού.

γ. Πλέον της αμοιβής χορηγείται στους τουριστικούς συνοδούς η ετήσια άδεια και το επίδομα αδείας σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Ν. 539/45, όπως ισχύει σήμερα και του άρθρου 3 του Ν. 4504/66 αντίστοιχα, καθώς και επίδομα Χριστουγέννων και Πάσχα σύμφωνα με την ΚΥΑ 19040/81.

Άρθρο 4 **Λοιπές Διατάξεις**

- 1.** Ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει τα παρακάτω ποσά για τη διατροφή του τουριστικού συνοδού, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, εκτός αν αυτή περιλαμβάνεται στο voucher του συνοδού ή στο πρόγραμμα του group.

Τα καταβλητέα για διατροφή ποσά έχουν ως εξής:

Για κάθε πρόγευμα, για τα εντός και εκτός Ελλάδας ταξίδια **12,50 ΕΥΡΩ**.

Για κάθε γεύμα ή δείπνο, για τα εντός Ελλάδας ταξίδια **20 ΕΥΡΩ**

Για κάθε γεύμα ή δείπνο, για τα εκτός Ελλάδας ταξίδια **28 ΕΥΡΩ**

Τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής, από και προς τα αεροδρόμια, λιμάνια, σιδηροδρομικούς σταθμούς, με αστικές ή υπεραστικές συγκοινωνίες, ατμοπλοϊκώς, αεροπορικώς ή με ταξί, βαρύνουν τον εργοδότη.

2. Τα έξοδα μετάβασης, επιστροφής και διατροφής του τουριστικού συνοδού καταβάλλονται σ' αυτόν κατά την έναρξη του ταξιδιού.
3. Σε κάθε περίπτωση ατυχήματος ή αιφνίδιας ασθένειας του τουριστικού συνοδού, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού εκτός Ελλάδος, ο εργοδότης υποχρεούται στην άμεση αντικατάστασή του και στην κάλυψη του συνόλου των εξόδων νοσηλείας και των εξόδων άμεσης επιστροφής στην κατοικία του στην Ελλάδα.

Άρθρο 5

Αναβολή – Ακύρωση Συνοδείας

Εάν η συνοδεία αναβληθεί ή ακυρωθεί με πρωτοβουλία του τουριστικού γραφείου χωρίς αυτή να έχει ανακοινωθεί εγγράφως στο συνοδό, τουλάχιστον 48 ώρες πριν την έναρξή της, και εφ' όσον ο συνοδός δεν χρησιμοποιηθεί κατά την ίδια ημέρα σε άλλη συνοδεία ανάλογων ημερών, αυτός δικαιούται το σύνολο της αμοιβής, που αντιστοιχεί στην προγραμματισμένη συνοδεία. Η υποχρέωση καταβολής της ανωτέρω αμοιβής δεν υφίσταται, όταν η αναβολή ή η ακύρωση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, που μπορεί να προέρχονται και από ενέργεια τρίτων (π.χ. απεργία, τρομοκρατική ενέργεια, κλπ). Ο συνοδός υποχρεούται να βρίσκει και να προτείνει αντικαταστάτη τουριστικό συνοδό εφόσον από δική του ευθύνη ακυρώνει τη συνοδεία.

Άρθρο 6

Απαγόρευση οδικής διαδρομής άνω των 600 χλμ. ημερησίως

Δεν επιτρέπεται σε ολόημερη συνοδεία οδική διαδρομή μεγαλύτερη από 600 χιλιόμετρα.

Άρθρο 7

Αρχή ευνοϊκότερης ρύθμισης

Αποδοχές ανώτερες απ' αυτές που καθορίζονται με την παρούσα ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από νόμους, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις,

ατομικές ή Σ.Σ.Ε., Δ.Α., κανονισμούς εργασίας, έθιμα κ.λ.π., δεν τίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 8
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της ρύθμισης αρχίζει από 18.11.2009.

*Ημερομηνία έκδοσης Διαιτητικής Απόφασης
Αθήνα, 29 Απριλίου 2010*

Η ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ
ΜΑΡΙΑ Ν. ΝΤΟΤΣΙΚΑ